

นิทานสุภาษิตจีน (29 ตอนแรก)

成语故事 (二十九•上)

นิ ทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้ คือ 水滴石穿 shuǐ dī shí chuān อู๋ ตี ฉือ ชวาน ซึ่งคำว่า 水 shuǐ อู๋ แปลว่า น้ำ 滴 dī ตี แปลว่า หยดน้ำ (ในรูปคำนาม) หรือน้ำหยด (ในรูปคำกริยา) 石 shí ฉือ แปลว่า หิน และ 穿 chuān ชวาน แปลว่า ทะลุ เมื่อเอาคำทั้งสี่มารวมกันแปลตรงๆ ได้ว่า น้ำหยดหินทะลุ หรือน้ำหยดทะลวงหิน หรือน้ำหยดลงหิน ทุกวันหินมันยอมกร่อน ซึ่งในที่นี้ขอแปลว่า น้ำหยดหินทะลวง ปัจจุบันทั้งภาษาไทย และภาษาจีนนิยมใช้เปรียบเปรยกับงานหิน งานที่ยากลำบาก แต่ด้วยความขยัน ทำอย่างสม่ำเสมอ งานที่ว่ายากก็สำเร็จได้

สุภาษิตจีนคำนี้เกิดขึ้นในสมัยราชวงศ์ซ่ง 宋 Sòng ที่อำเภอจงหยาง 崇阳 / 崇阳 Chóng yáng หลังจากนายอำเภอคนเดิมได้ย้ายออกไป มีนายอำเภอหนุ่มคนใหม่มาแทนที่ชื่อ จาง ไท หย่า 张乖崖 / 張乖崖 Zhāng Guāi yá เขาพบว่าข้าราชการที่ว่าการอำเภอขาดระเบียบวินัย ผู้ใต้บัญชาล้วนไม่เชื่อฟัง และได้เถียงกับผู้บังคับบัญชาเสมอ นานวันเข้าก็เหิมเกริมข่มขู่ผู้บังคับบัญชา นายอำเภอหนุ่มรู้สึกกลุ่มใจยิ่งนัก เพื่อแก้ไขปัญหานี้ และสร้างที่ว่าการอำเภอได้ดูแลประชาชนอย่างแท้จริง ดังนั้น เขาจึงจัดระเบียบการทำงาน และกำราบเหล่าผู้ใต้บัญชาที่โอหัง

(ที่มาภาพ: <http://pic.sogou.com/>)

วันหนึ่งเขาตรวจพบว่าเสมียนอำเภอคนหนึ่งได้ขโมยเงินหลวงยัดไว้ใต้มวยผมหนึ่งสลึง นายอำเภอจึงเปิดศาลสอบสวนคดีนี้ เสมียนยอมรับผิด จึงถูกลงโทษด้วยการเขียนตี แต่เสมียนคนนั้นไม่สำนึกผิด พุดเหยียดหยามนายอำเภอว่า

“一文钱算得了什么！你也只能打我，不能杀我！”

“一文錢算得了什麼！妳也只能打我，不能殺我！”

“Yī wén qián suàn dé liǎo shénme! nǐ yě zhǐ néng dǎ wǒ, bùnéng shā wǒ!”

“อี เหวิน เขียน ช่ว เตอ เหลี่ยว เฉินเมอะ, หนี เทย จื่อ เหวิน ต้า หว่ว, ปู้ เหวิน ซา หว่ว!”

เงินแค่สลึงเดียวทำอะไรได้ ท่านเพียงแต่เขียนตีข้า แต่ไม่อาจประหารชีวิตข้าได้ นายอำเภอโกรธยิ่งนัก คิดว่าคนคนนี้หมดทางเย้ยหยันแล้ว จึงเปลี่ยคำตัดสินใหม่ว่า

“一日一钱，千日千钱，绳锯木断，水滴石穿。”

“一日壹錢，千日千錢，繩鋸木斷，水滴石穿。”

“yī rì yì qián, qiān rì qiān qián, shéng jù mù duàn, shuǐ dī shí chuān.”

“อี รื่อ อี้ เขียน, เขียน รื่อ เขียน เขียน, เฉิง จวี มู่ ตูวัน, ผู่ ตี ฉือ ซวาน.”

“หนึ่งวันหนึ่งสลึง หนึ่งพันวันหนึ่งพันสลึง เชือกตัดไม้ซุงขาด น้ำหยดหินทะลุวง”

นายอำเภอพูดต่อไปว่า คนทำผิดเล็กน้อยเช่นนี้ เมื่อทำผิดบ่อยเข้า นานวันเข้าความผิดก็จะมหาศาลทีเดียว เพื่อตัดไฟแต่ต้นลม นายอำเภอจึงสั่งประหารชีวิตเสมียนผู้นั้นทันที เพื่อไม่ให้ใครเขาเป็นเยี่ยงอย่าง

โปรดอ่านต่อฉบับหน้า

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง